

การพัฒนาแนวทางกฎหมายในการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทาง
การแพทย์โดยการตั้งครรภ์แทน ในกรณีชายและหญิง
ที่อยู่กินฉันสามีและภรรยา

วิศรุต กัณธิโกวิท

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การพัฒนาแนวทางกฎหมายในการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์โดยการตั้งครรภ์แทน ในกรณีชายและหญิงที่อยู่กินฉันสามีและภรรยา
ชื่อผู้เขียน	นายวิศรุต กัณธิโกวิท
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดแนวคิดทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ โดยการตั้งครรภ์แทน ซึ่งสภาพการณ์ในปัจจุบันอัตราการเกิดของประชากรของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต ภาวะการมีบุตรยากหรือปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับระบบเจริญพันธุ์ที่เกิดขึ้นกับคนในสังคมไทยที่อยู่ในช่วงเจริญพันธุ์และมีความพร้อมที่จะสร้างครอบครัวเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งส่งผลต่อการลดลงของจำนวนประชากรในสังคมไทย เนื่องจากไม่สามารถมีบุตรได้เองโดยการเจริญพันธุ์ทางธรรมชาติ อีกทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการแพทย์ของประเทศไทยได้มีการพัฒนาอย่างมาก จึงมีการนำเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์มาให้บริการรักษาคนในสังคมที่ประสบปัญหาด้านสุขภาพเกี่ยวกับสภาวะมีบุตรยากหรือไม่สามารถมีบุตรได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้มีการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ที่เป็นมาตรการทางกฎหมายโดยเฉพาะเพื่อเข้ามาควบคุมการบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์และคุ้มครองผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ การตั้งครรภ์แทนถือเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการทางเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ หากบุคคลใดประสงค์ที่จะมีบุตรแต่ไม่สามารถตั้งครรภ์เองได้ สามารถเลือกวิธีการที่ให้บุคคลอื่นตั้งครรภ์แทนโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ แต่อย่างไรก็ดีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558

ได้จำกัดสิทธิของผู้ที่สามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ดังกล่าวโดยจะต้องเป็นคู่สมรสที่ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายเท่านั้นจึงจะได้รับสิทธิและความคุ้มครองตามกฎหมายดังกล่าว

ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษากฎหมายเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ โดยการตั้งครุฑแทน โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา กฎหมายของประเทศรัสเซีย และกฎหมายของประเทศอังกฤษ พบว่ากฎหมายของกลุ่มประเทศดังกล่าวนี้มีมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้สิทธิแก่ผู้ที่ประสงค์จะมีบุตรโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ และมีมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ โดยการตั้งครุฑแทน จึงทำให้ผู้เขียนทราบว่า มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ของแต่ละประเทศที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบบนนั้น สถานะการสมรสตามกฎหมายไม่ได้เป็นหลักสำคัญในการพิจารณาถึงสิทธิในการเข้ารับบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์แต่อย่างใด

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นที่กล่าวมานั้น ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการพัฒนามาตรการทางกฎหมายในการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ โดยการตั้งครุฑแทน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ให้มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ให้สิทธิแก่ชายและหญิงที่อยู่กินฉันสามีและภริยาที่ประสงค์จะมีบุตรโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ รวมไปถึงให้การคุ้มครองและกำหนดสิทธิทางกฎหมายระหว่างชายและหญิงที่อยู่กินฉันสามีและภริยากับเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ โดยนำมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศที่ทำการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายในการใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ โดยการตั้งครุฑแทน ของประเทศไทยต่อไป

ABSTRACT

Title of Independent Study	The Development of Legal Concepts to Use of Assisted Reproductive Technology in Medicine by Surrogacy in the Case of Unmarried Couple
Author	Mr. Wisaroot Kantikowit
Degree	Master of Laws
Year	2022

This independent study is to learn the usage of medically assisted reproduction in surrogacy to develop the legal concepts since currently the birth rate in Thailand is decreasing respectively resulting in the entrant of aging society in the near future. The problems on infertility or the reproductive health that arise in Thailand during the reproductive age that is ready to build the family is one of the major factors in decreasing the amount of population in Thai society as they are not being able to get pregnant naturally. However, there is the advanced technology in assisted reproductive technology in Thailand which allows women who are unable to conceive a child or infertility to get the treatment by the use of the assisted reproductive technology. As a result, the law of Protection of a Child Born by Medically Assisted Reproductive Technology Act B.E. 2558 has been enacted which the law is related to the use of medically assisted reproductive technology as the law measurement to particularly control the use of medically assisted reproductive technology and to protect the person who related to the use of medically assisted reproductive technology. The surrogacy is also considered as one of the medically assisted reproductive technology; therefore, any person who wish to have a baby but is unable to do so, they can choose the surrogacy to be a medical assisted reproduction as well. However, there is also the

limitation of the right of any person that prefers to get this treatment which shall be the married couple that already get the marriage certificate only.

Thus, the author studied the comparison of the law measures that related to the medically assisted reproductive technology by surrogacy by comparing between California law in United States, Russian law, and United Kingdom law and found that those international laws have the law measures in terms of the rules and conditions of the rights in any person who desires to conceive a baby by using the assisted reproductive technology and there is also a law measure to specify the relations between parents and the children born through assisted reproduction by surrogacy. The author, therefore, acknowledged the law measures that related to the medically assisted reproductive technology in each country and it indicated that the marital status is not a crucial matter to be considered in the right of person who wish to get the medically assisted reproduction.

As allover reasons above, the author sees that it should develop the law measures on the medically assisted reproductive technology by surrogacy accordingly with the Protection of a Child Born by Medically Assisted Reproductive Technology Act B.E.2558 to include the rules and conditions of the rights in any person or couple who desire to conceive a baby by the use of medically assisted reproduction as well as the protection and the rights between a legal parent or the couple and a child born through the medically assisted reproduction by bringing those studies of the international law measures to be a guideline in developing Thailand law measure of the medically assisted reproductive technology by surrogacy hereafter.